

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona.
 Egy évre 12 . . .
 Külföld: Negyedévre 5 . . .
 Egy évre 20 . . .

Felelős szerkesztő:
Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
László József.

== Egyeszsám ára 4 fillér. ==
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

A jogász és tisztviselő kör közgyűlése.

— márc. 9.

Tegnap délelőtt 11 órakor tartotta a debreceni jogász és tisztviselő kör évi rendes közgyűlését a kör helyiségében. Különös érdekességet adott a gyűlésnek az előre tudott elnök változás. Ugyanis Bernáth Elemér kir. táblai elnök a kör eddigi elnöke levelet intézett Lengyel Imréhez, mint a kör idősebb alelnökéhez melyben kijelentette, hogy sokoldalú elfoglaltsága miatt nem tölthetvén be kellő módon az elnöki tisztet, lemond róla, — Egyben köszönetét fejezte ki a kör tagjainak az iránta 4 éven keresztül tanúsított jóindulatért és ragaszkodásért, — A közgyűlés mély sajnálattal vette tudomásul Bernáth Elemér lemondását, s az elnöki székbe egyhangulag és nagy lelkesedéssel Puky Gyulát Hajdúvármegye és Debrecen város közszeretben álló főispánját választották be.

Egyébként a közgyűlés következőképpen folyt le:

Az elnöki jelentés részvételjes hangon emlékezett meg Vattay Gézának, a kör volt gazdájának elhunytáról, kinek feledhetlen érdemei vannak a kör társadalmi tevékenysége terén. — Köszönetet mondott Komlóssy Miklósnak, ki igen szép képeket adományozott a körnek s beszámolt arról a felolvasásról, mit dr. Thót László ügyvédjelölt, tudós kriminálista tartott a kör helyiségében, Lombroso elméletével foglalkozva a nagyon érdekes felolvasás keretében.

A számvizsgáló bizottság jelentése megnyugtató képét adta a kör anyagi helyzetének. A múlt 1902 évben bevétel volt 5401 kor. 32 fill., kiadás 5320 kor. 05 fill., maradt tehát 81 kor. 27 fillér. — Folyószámlán volt 1902 december 31-én a takarék és hitelszövetkezethél 3900 k. 68 fillér. — A könyvtárban van jelenleg 1297 mű 1527 kötetben. A beruházások értéke 3689 kor. 18 fillér.

Az 1903 évre szóló költségelirányzat elfogadása után következett a tisztújítás, következő eredménnyel:

Elnök: Puky Gyula.
 Ügyvivő alelnök: Lengyel Imre.
 Alelnök: Dobiecky Sándor.
 Titkár: dr. Szücs Géza.
 Pénztárnok: Zimmermann Gyula.
 Könyvtárnok: Pápay János.
 Körgazda, Harmath Gergely.
 Ügyész: Szilágyi Imre.

Választmányi tagok: Balogh Géza, Balogh Imre, Bartók Ágost, Csataj Gyula, Csath Zsigmond, Ériez Ernő, Géressy Kálmán, Hadházy Ferenc, Hutiray Béla, Jaszenesák Sándor, Kőlesey Sándor, Komlóssy Artur, Majerszky Mihály, Materny Lajos, Miskolezy Jenő, Molcsányi János, Siegmeth Károly, Székely Ferenc, dr. Szücs Miklós, Tolnay Kornél, dr. Tüdös János, Unger Gusztáv, Várady Károly, Wolafka Antal.

A számvizsgáló bizottság tagjai lettek: Balogh József, Györy Kálmán és Tikos József.

Ezzel a közgyűlés tárgysorozata kilévén merítve, fél egy óra tájban szétoszlottak a tagok.

A debreceni dalegylet közgyűlése.

március 9.

A debreceni dalegylet tagjai nagyon népes közgyűlést tartottak tegnap Magoss György elnökleite alatt, a városháza nagytermében.

Elnök a közgyűlést megnyitván, felolvasták az évi jelentést, mely nagyon örvendetes adatokat tartalmaz. A dalegylet halad a maga útján, hiven szép múltjához, élénk részt véve Debrecen művészeti életében. A múlt évben is részt vett mindenik hazafias ünnepélyen, egyetemi hangversenye is fényesen sikerült s most hasonló szép eredmény mellett történelmi hangversenyeket rendez. Az egyletnek egy év alatt 13 tagja hunyt el. Az egyletnek ez idő szerint van 315 pártoló, 62 alapító és 41 működő tagja. Az egyletnek Csanak József 1000 koronát, Áron Jenő pedig 100 koronát adományozott. Ezt az összeget a tartalék tőkéhez csatolják, a melyen, a közgyűlés határozata szerint egy házat vesz az egylet, a hol a próbákat fogják tartani s a hol ereklyetárat is el fogja helyezni.

A jelentést a közgyűlés örvendetesen vette tudomásul.

Ezután a pénztárnok és a felügyelő bizottság jelentését terjesztették elő.

Az egylet vagyona e szerint 7724 korona leltári vagyona pedig 7266 koronát képvisel. A jövő évre elő van irányozva bevételként 2695 korona, kiadás-ként 2000 korona. E szerint a mutatózó tiszta haszon 695 korona lesz,

A jelentést a közgyűlés tudomásul vette s felmentvényt a pénztárnoknak és felügyelő bizottságnak megadta.

Ezután megejtették a választásokat, melyeknek eredménye a következő:

Elnök lett egyhangulag Márk Endre, alelnök Magoss György dr. I. titkár Csúrka István, jegyző Péter Gábor, pénztárnok Bárdos Géza, II. titkár Govrik Miklós, zászlótartó Károlyi Ferenc, gazda Kémeri Mikó Gyula.

Választmányi tagok lettek: (működők) Donogán István, Pápay János, Nagy András, Zong János, Tóth Imre, Engeszer József, Tikos József, Györffy Károly, Debreceni Lajos, Patay György, Agárdy Lajos, póttagok Nagy Vilmos, Hegedüs János, B. Szilágyi Imre és Kovács Mihály (pártoló tagok) Eröss Lajos, Oláh Károly, Biczó Gyula, Vecsey Imre, Horváth János, Roncsik Lajos, Acél Géza, Jeney Sz. Miklós. id. Kovács Mihály és Vetéssy Béla.

A népkonyha bezárása.

— márc. 9.

A debreceni jótékony nőegylet és a város által fentartott népkonyhát ezt az igazán áldást osztó emberbaráti intézményt tegnap zárták be a nagy ünnepek közt.

Tegnap tartották ugyanis az utolsó ebédet a népkonyhában, melyben a télen keresztül annyi szegény, ágrólszakadt részesült az emberbaráti szeretet révén meleg ételben, vigasztaló meletget nyújtó helyiségében a népkonyhának.

Ki tudná azt elmondani hány könyvet törölt le a nemes női szívek gondoskodása, a mely könyvek, a nyomorúság, szűkölködés könyvei tegnap, mint a hála, a megnyugvás könyvei ragyogtak ott a hálás szegények szemében.

A tegnapi bucsuebédre közel 700 ember jött össze, akik most tavasz ébredésekor hálás szívvel gondolnak azokra a nemes hölgyekre, akik Veresné Szathmáry Teréz vezetése alatt ott állottak mellettük a megpróbáltatások napjaiban.

MICHELSTÄDTER UTÓDA

Piacz-utca 40. szám alatt, a Hungáriával szemben.

További információk a hirdetésről a hirdetés mellett.

s szeretetükkel igyekeztek felfogni a sors csapásait.

Nagyon szépen kifejtette ezt tegnapi beszédében Oláh Károly városi tanácsos, aki az ünnepélyen a várost képviselte s annak közönsége nevében a következő beszédet mondotta:

Mélyen tisztelt hölgyeim és Uraim!

Amidőn a földet hólepel takarta; midőn ez emberlakta sárteken megszünt a virágok, növények élete és a zord északi szél volt a természetben a legnagyobb ur, mely jéggé fagyasztotta a vizet és a földet s amidőn a szegény ember mindig szomorú és keserves sorsa a legvigasztalanabb, a legkietlenebb volt: nyitotta meg a debreceni jótékony nőegylet a város felkérése és támogatása mellett az emberbaráti szív szereteinek ezen egyik legszebb nyilvánulását, alkotását; a *népkonyhát!*

Ma már eltűnt a jégesap a háztetőkről, a tiszta szép fehér hó a termékenyülő földre áldást hozó nedvességgé változott s a jótékony nap elűzte a borús, fekete fellegeket: felvirradt a szegény emberekre is valahára, kínálkozván száz és száz alkalom, foglalkozás, hogy megkereshesse a szegény legalább mindennapi kenyerét.

Igaz, hogy mindig vannak és lesznek oly szegények, aggok és gyámoltalanok, kik részére népkonyhát fentartani az egész éven át kellene; de fájdalom! kimerül a jótékonyosság, a társadalom s a város is, mely polgárainak filléreiből így is évenként több mint 100.000 koronát áldoz a szegény ügyre.

Elérkezett tehát az ideje annak, hogy a népkonyhát — hol néhány rövid hó alatt ezer és ezer adag jó meleg étel lett a szegények részére kiosztva — most már bezárjuk.

De mielőtt a városi hatóság részéről a népkonyha berekesztéséhez hozzájárulnék, hozzátok fordulok szegény embertársaim és azt kérdelem tőletek, milyen érzelmeket tápláltok e pillanatban szívetekben? Megvagyok győződve, hogy csakis a mély tisztelet és az örök hála érzelmeit azon hölgyek, a jótékony nőegylet tagjai iránt, kik titeket tápláltak, el nem hagytak a tél zord fagyában — legnagyobb nélkülözéseitek között!

En is, a hatóság érdemetlen, de hivatalos képviselője a legnagyobb tisztelet és a mély hála érzelmeivel hajtotta meg a nőegylet s annak érdeműs és királyilag is kitüntetett elnöke előtt az elismerés legszebb zászlaját s mondok köszönetet önzetlen fáradozásaikért, kérve reájuk egyenként összesen az ég áldásait!

Nagyságtok érző szíve akkor fejtette ki az emberszeretet legnagyobb melegét, amidőn a természetben legzordocabb volt a hideg.

Aldja meg érte önöket a nagy és hatalmas Isten.

Es amidőn szegényeink és városunk háláját gyenge, erőtlen bár, de igaz szívből jövő és szívhez férni kívánó szavakkal kifejezni megkísértettem, felkérem a nőegylet mélyen tisztelt elnökét, hogy a népkonyha működését a mai napon befejezettnek kimondani kegyeskedjék.

Utána Koncz Akos egyleti titkár a nőegylet nevében mondott köszönetet a nemes városnak a támogatásért és özv. Joó Istvánnának a népkonyha vezetéséért. Szép beszédét szintén a lelkes eljenzés kísérte.

Az utolsó ebéd gulyásos levestől, töltött káposztából és kalácskészítéstől állott.

Az ünnepségen jelen voltak: Veressné Szathmáry Teréz, Szabó Kálmánné, özv. Joó Istvánné, Oláh Károly, Hanke Lajos, Szűts Kálmán s többen.

Az állami tisztviselők köre.

Közgyűlés.

— márc. 9.

Az állami tisztviselők országos egyesületének debrecen-hajdumegyei köre tegnap délelőtt tartotta Kazinczy Gábor elnöke alatt közgyűlést.

Az elnök megnyitván a gyűlést, kiemelte, hogy ezen csak a fizetésjavításról szóló törvényjavaslattal foglalkoznak.

Kardos Albert terjesztette a közgyűlés elé az egyhangulag elfogadott határozati javaslatokat. Szép beszéde így hangzik:

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Korszakos esemény előtt áll a magyar tisztviselő kör; a benyújtott fizetésrendező javaslat hosszú időkre szabályozza szolgálati viszonyait, anyagi helyzetét, megélhetését. Ilyen alkalommal kétszeresen illő, hogy egy kissé mélyebben gondolkodjunk, hogy higgadtan megfontoltan határozzunk.

A tisztviselőnek magába szállva el kell gondolnia, a mit már pályája kezdetén bizonyára nem hagyott figyelmen kívül. T. i. a tisztviselői szolgálat a kedvezőbb anyagi javadalmazás és még oly kedvező fizetésemelkedés mellett sem az a pálya, melyen vagyont lehetne szerezní. Az állam ilyen javadalmazásra nem vállalkozhatik, ilyen ígéretekkel nem kecségtet, megadja azonban a vagyon helyett a biztos létminimumot, megadja halál esetén családunknak legalább a betevő falatot, azonkívül ad társadalmi tisztességet, megbecsültetést és tekintélyt, akkorát, a mekkora más pályán alig érhető el.

Ilyen szempontból nézve a dolgot lehetetlen, hogy megnyugtató, jóleső érzést ne keltsen bennünk az új törvényjavaslat, a mely körülbelül 18 millió koronát akar évenként közöttünk forgalomba hozni. Ez az összeg bármily aránytalanul oszlojkék is az egyes szolgálati ágak között, oly óriási mennyiség, mely előtt meg kell hajolnunk, annyival is inkább mert majdnem eléri azt a kerekszám 19 milliónyi összeget, — melyet az 1901 évi tisztviselői kongresszus kívánt a kormánytól és 7 millióval haladja azt az összeget, melyet az 1895 évi végrehajtó bizottság kimutatott, mint az 1600 koronás alapon rendezendő fizetés javításra szükséges többletet.

Hogy pedig higgadt, magunkhoz méltó határozatokat hozhassunk, hogy a túlzás, a lehetetlen kívánságok módjától megmenthessük magunkat, feltétlenül szükséges, hogy mai közgyűlésünk tárgyalását szűk mederbe szorítsuk, hogy a méltányosság és az egymás megbecsülése szempontjait el ne tévesszük.

Szükséges ugyanis, hogy a tárgyalások köréből kizárjuk a részleges kívánalmakat, az egyes szolgálati ágak külön sérelmeit, először azért, mert egyik tisztviselői ág nincs hivatva, de még kevésbé képesítve a másiknak sérelmei felett ítéletet mondani, azok között az egyiket jogosnak, a másikat jogosatlannak itélni, másodsor és még inkább azért, mert a részleges kívánalmak és sérelmek során vitatni lehetetlen, hogy egyik szolgálati ág a másikkal szemben ne kerüljön, hogy kölcsönös szemrehányásokkal, túlzásokkal, jogosulatlan követelésekkel ne vádoljuk egymást, a mi könnyen elfajulhat, rut testvér harcot idézhet elő.

Csak általános kívánalmakra kell tehát szoritkozunk, olyanokra, melyeknek az egész tisztviselői kar hasznát látja. De itt is vezessen bennünket első

sorban az a méltányosság, hogy a kisebb tisztviselők érdekeit hangoztassuk legerősebben, hogy a két, illetve három fizetési osztálynak igyekezzünk mentől több kedvezményt kivívni.

Ilyen szempontok és gondolatok vezették a tisztviselők debreceni és hajdúvármegyei körének választmányát, midőn az alábbi határozati javaslatokat terjeszti megvilágítás és elfogadás végett a közgyűlés elé

A határozati javaslatok jó intenciója azt hiszem — még abból a fogyatékos forgalmazásból is ki fog tűnni, a melyért a bocsánatot és elnézést a magam részére kell kérnem a mint azt már említettem is.

A közgyűlés kimondta hogy hálás köszönetét nyitván a kormányának a fizetésrendezésről szóló törvényjavaslat benyújtásáért és reményét fejezi ki, hogy azt az országgyűlés minél előbb törvényerőre fogja emelni.

Módosítandónak tartja azonban a javaslat következő részeit:

1.) Az osztrák fizetési rendszer kiterjesztendő a három alsó osztályra is, azaz módosítandó olyan formán, hogy a tisztviselő kezdő fizetése 1600 koronánál kisebb ne legyen.

2.) Az automatikus előléptetés egybeolvasztandó a fokozatokba osztás eddigi rendezésébe, úgy, hogy a fokozatokban megüresedő helyek az idő és sorrend szerint következő tisztviselőkkel feltétlenül betöltendők.

Az így szervezendő előléptetési rendszert 5 év alatt megvalósítani kérik.

3.) Kivánják, hogy a szolgálati idő beszámítása senkit vissza ne vessen még fokozatban sem.

4.) Az 1902-re felvett 3 millió korona tartassék meg a tisztviselők részére és osztassék ki közöttük a törvény külön rendelkezésével bármikor lépjen is életbe a fizetési rendezési javaslat. Az új törvény alapján foganatosítandó előléptetések és kinevezések pedig okvetlenül 1903 július 1-től számtassanak és folyósíttassanak. A magasabb képesítésű tisztviselők 1600 koronával neveztesse-nek ki.

A közgyűlésen hozott határozatokat rövid emlékirat alakjában a kör elnöksége megküldi a kormányelnöknek az egyes miniszterekhez és az összes országos képviselőknek.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

- Márc. 9. hétfőn: *A dolovai nábob leánya*, színmű. Iványi Antal első fellépte.
Márc. 10. kedden: *Demimonde*.
Márc. 11. szerdán: *Monna Vanna*.
Márc. 12. csütörtökön: *Romeó és Júlia*, szomorujáték. Cserny Béla vendégfellépte.
Márc. 13. pénteken: *Bob herceg*, daljáték.
Márc. 14. szombaton: *Bob herceg*, daljáték.
Márc. 15-én vasárnap: délután *Nőemancipáció*, énekes bohózat, este *Aranylakodalmom*, látványos színmű.

— (Hegyi Aranka vendégjátéka.) Zsuffolt ház élvezte tegnap este Hegyi Aranka nevezetes művészi Lili-jét. Mint fiatal leány, mint asszony, de különösen mint nagymama elbájolta, meghódította a közönséget a nagy művésznő, ami természetes is, mert a színház kiváló vendége még azokból a valódi művésznők közül való, akiket nem láb, a szabóné,

hűhó, hanem a szív tett ellenállhatlanokká. A közönség gyönyörűséggel telt el és szinte feltűnő mohósággal szitta lelkébe a nemes művészi élvezetes, melyét Hegyi Aranka játéka *Lili*-ben nyújtott.

— (Iványi Antal.) Ma este lép fel először a szintársulat új tagja, Iványi Antal, aki valódi művész és akinek ide szerződése nagy nyereség. Iványi mint Bilitzky kadét fog bemutatkozni.

H I R E K.

N a p l ó.

Alpári-muzeum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Márc. 9. Megyei közigazgatási bizottsági ülés d. e. 10 órakor.

Márc. 14. Az Egyetértés dalegyesület hazafias estéje a Margit-fürdőben.

Márc. 14. A Kossuth-dalkör estéje.

Márc. 14. A Csokonai-kör Rákóczi-estéje.

Márc. 15. A községi iskolaszék alakuló ülése d. u. 4 órakor, a városházán.

Márc. 15. A Petőfi-dalkör hazafias ünnepe.

Márc. 20. és 21. Finn-esték a színházban.

Márc. 22. Az István gözmalom közgyűlése.

Márc. 29. Az ügyvédi kamara közgyűlése.

Márc. 29. A Petőfi dalkör évi közgyűlése.

Márc. 29. A debreceni tisztviselők öngyógyító egyesületének közgyűlése a Jogász és tisztviselőkör helyiségében d. e. 11 órakor.

Ápril 8—18. Műkedvelők tarlata a városházán.

* **Egyháztársadalmi összejövetelek.** A ref. hittan hallgatók tegnap rendeztek negyedizben egyháztársadalmi összejöveteleket a ref. templomban, igaz erkölcsi sikert aratva nemes vállalkozasukkal. Az összejövetelen mint szónokok, biblia magyarázók és imamondók részt vettek: Kónya Gábor, Németh Vince, Peley József, Gilica Sándor, Papp László, Szeremley Gyula, Tóth Sándor, Bakcsy Gyula, Minty Mihály, Erdey Károly, Léta Menyhért, Dobra Jenő, Nagy Imre, Percz István, Székely Ödön és Jánossy Sándor hittanhalgatók.

* **A róm. kath. főgimnázium és március 15.** Kegyeletes és szép ünneppel tisztelt meg a kegyesrendi tanárok vezetése alatt álló róm. kath. főgimnázium ifjúsága a szabadságharc fellángolásának évfordulóját, március 15-ét. Nyilvános ünnepet rendez a főgimnázium önképzőköre, mely díjjal összekötött pályázatok útján szemelme ki a felolvasás, szavalat, stb. szereplőit.

* **A stikelnémákat gyámolító egyesület társasvacsorája.** Tegnap már megirtuk, hogy a március hó 21-én tartandó második finn-előadás után társas vacsora lesz az Angol-királynő éttermében, vagy kis teremben, a szerint, a mint a nagyobb, vagy kerlátoltabb számban jelentkeznek a vacsorára. A vacsorán a közreműködők, egyleti tagok, de általában a nagy közönség részéről is bárki részt vehet. Az étkezés étlap szerint lesz.

* **A szt.-László dalegyület választmányi ülése.** A fiatal, de nemesen törekvő szt.-László dalegyület választmánya tegnap d. u.

3 órakor tartotta választmányát *Bárdossy Géza* elnök vezetése mellett. Miután már sikerült keresztülvinni a dalegyület újraszervezését, mely különösen a tagfelvételek körül hozott be üdvös újítást, a választmány tegnapi ülésében elhatározta, hogy az idén több nyilvános hangversenyt fog rendezni a dalegyület pénztára és a zászló-alap javára. Éppen ezért megbizta és felhatalmazta a választmány az egyesület karnagyát, hogy új énekdarabokat hozasson illetve szerezzen be. A tegnapi választmányi ülés különben csak általános tervezetésekre és megbeszélésekre szorítkozott, határozatot csak a jövőben tartandó ülésen hoz a választmány — mikor is megjelölik már a hangverseny napját és összeállítják a műsort,

* **Kinevezés.** A kereskedelmi miniszter *Udvardy Endre* debreceni posta és táviró tisztet főtisztté nevezte ki s áthelyezte a makói posta és táviró hivatalhoz főnökhelyettesé.

* **Az izr. szentegylet közgyűlése.** A debreceni izraelita szentegylet tegnap délután 3 órakor tartotta meg közgyűlését *Khon Adolf* elnöklete alatt. A gyűlés nagyon csendesen folyt le. Az évi jelentést, zárszámadást tudomásul vették s az előljárásnak megadták a felmentvényt. Ugyancsak elfogadták az 1903 évre szóló költségeloirányzatot. — Végül megválasztották a számvizsgálóbizottságot, melynek tagjai lettek: *Emrich Arnold*, *Khon Lipót* és *Péterfi Benő*.

* **Ácsok gyűlése.** A debreceni ácsok tegnap délelőtt 10 órakor gyűlést tartottak az ipartestület helyiségében *Bisotka Gábor* ács-szakosztályi elnök vezetése mellett. A gyűlésre okot az szolgáltatott, hogy az ipari foglalkozásokat szabályozó rendeletben nem lévén elég szabatosan meghatározva az ács és kőműves iparágat elválasztó határvonal, utóbbi időben többször megesett, hogy a kőművesek olyan munkákat is végeztek, ami határozottan az ács szakmához tartozik. Elhatározták a gyűlésező ácsok, hogy feliratban kérik meg az illetékes hatóságot a szabályrendelet átdolgozására, nehogy a jövőben is illetéktelen egyének csináljanak üzleti versenyt a szakképzett ácsiparosoknak.

* **Megrongált távbeszélő.** Ifj. *Suba István* bérkocsis és barátja *Farkas János* azzal szórakoztak a tegnapi unalmas vasárnap délután, hogy egy távbeszélő dróton fennakadt sárkányt hajigáltak. Azután, hogy a drótot többször eltalálták mint a sárkányt, bizony beadta a drót a kulcsot. A két férfit pedig feljelentette a szigorú rendőr távbeszélő rongálásért, vagy mint a jelentésben mondja: telefon góralásir.

* **Színészet Karcagon.** *Gáspár Jenő* színigazgató társulatával tegnap kezdte meg előadásainak sorozatát Karcagon. Első este *Gárdonyi Géza Annuskája* került szíre.

* **Iparimunkások gyűlése.** Nagyszámu nagyobbára munkásokból álló hallgatóság előtt ment végbe tegnap délután 3 órakor az Otthon vendéglő udvarkertjében, a debreceni önálló iparosok nyilvános gyűlése. A gyűlés tárgyát az ipartestületi betegsegélyező pénztár képezte. Előbb *Labone Audrást* a gyűlés elnökéül választották, majd *Strak Adam* lépett az emelvényre és rövid megnyitó beszédben ismertette a gyűlés célját és felkérte a megjelent iparosokat, hogy a gyűlést

csendben hallgatták végig. Második szónok *Müller Gyula* volt, aki az ipartestületnél és a betegsegélyező-pénztárnál uralkodó állapotokat ismertette. Beszédében felemlíti, hogy a legutóbbi választmányi gyűlésen szavazatra került, hogy az ipartestület jegyzői állását kivel töltsék be, az iparosok egy derék munkást ajánlottak ez állásra, de az ipartestületi elnöke azt döntő szavával le tiltotta és egy teljesen járatlan jogász embert helyezett ez állásba. Ráá tért azután a betegsegélyező ügyére is felkérte a munkásokat, hogy a legközelebb tartandó ipartestületi gyűlésen minél tömegesebben jelenjenek meg. Elvvel a gyűlést véget ért.

* **Eljegyzés.** *Ney Pál* debreceni lakos eljegyezte *Ney Róza* kisasszonyt Bódáról.

* **Cipészek bálja.** Az ipartestület cipész szakosztálya sikerült mulatságot rendezett tegnap este az iparos otthon-disztermében. A táncot hangverseny előzte meg. Először *Króh Vilmos* adta elő *Győri Vilmos* Második asszony című határos költeményét. Majd *Vántsa György* rajztanár tartott humoros felolvasást a cipész kongresszusról. A műsor harmadik számát *Madai Rózsika* kisasszony tölthette be nagysikerrel. Végül pedig *Króh Vilmos* Arany János Koldusének című költeményét adta elő hatással. A hangverseny után tánc következett, a mely a hajnali órákban ért véget. A jó talpalá valót *Kiss Gyula* zenekara szolgáltatta.

* **Haragos inas.** Tegnap estefelé becsipett állapotban bandukolt a Boeskey téren *Dávid Sándor* kőműves inas. Egyszer csak beleütődött *Oláh Sándor* borbélyegédből az ütközésből szóváltás, a szóváltásból lökdösődés, majd olyan nemzetközi ribillió támadt, hogy össze szaladt az egész Boeskey tér. A dühös kőműves inas nekiment az ártatlan *Oláhnak* és bicskátrántott, s bele is vágta volna a borbélyegédbé ha az elősiető rendőr meg nem kapja a kezét. Bekisérték a rendőrség bünygyi osztályába, hol jegyzőkönyvet vettek fel az esetről, s azután elbocsájtották *Dávid Sándort*.

* **Juhok kihajtása a Hortobágyra.** A gazdasági bizottság tegnap délelőtt 10 órakor *Tóby Elek* városi aljegyző elnöklete alatt ülést tartott a városházán. Az ülésnek egyetlen tárgya volt. meghatározása a juhoknak a hortobágyi legelőkre való kihajtása határidejének a meghatározása. A Hortobágyra ugyanis legkorábban a juhokat birkákat hajtják ki legelőszőr legelőre. A bizottság tekintettel a kedvező tavaszi tavaszi időjárásra elhatározta, hogy már március hó 10-ikétől kezdve kilehet hajtani a juhokat.

T Á V I R A T O K.

A budapesti tüntetések.

— Távirati tudósítások. —

Budapest, márc. 9. (Saját tudósítónk távirata.) A függetlenségi párt által a katonai javaslatok ellen egybehívott népgyűlés nagy kudarcra végződött. Az Országház előtti téren kellett volna megtartani a gyűlést de ezt lehetetlenné tették a szociálisták, akik mintegy tizezren már jóelőre elfoglalták a teret és még

az elnökség megalakulását sem engedték meg. A szocialisták vezérei, Bokányi és Izrael, föléptek a tribünre és beszélni akartak, de lehúzták őket a függetlensé-
giek. Az utóbbiak, mikor látták, hogy a szocialisták által rendezett óriási zajban ugysem juthatnak szóhoz és a népgyü-
lést az Országháztéren meg nem tart-
hatják, kiadták a jelszót, hogy vonuljanak el Erre a függetlensé-
giek az Alkotmányutca-
ba vonultak, ahol *Holló Lajos*
Zichy Jenő gróf és *Barabás* képviselők továbbá *Hoffman* egyetemi hallgató ko-
esikből beszéltek a néphez.

Ezután megkezdődött a tüntető körmenet. A váci uton, *Andrássy* uton, *Teréz* és *Erzsébet* köruton, végül a kere-
pesi uton *Kossuth Lajos* utcán és duna-
parton át ismét a Szabadságtérre vonul-
tak a tüntetők, a kik körülbelül 20.000 főre szaporodtak időközben. Vagy ötszáz zászlóval és le a katonai javaslatokkal feliratu táblákkal vonultak az utcákon át a tüntetők. Utközben számos ablakot betörték.

A rendőrség a gyűlés fiaskójáért a függetlensé-
giek rossz rendezését okolja, akik nem voltak képesek a rendet fenntartani.

A szocialisták azért akadályozták meg a gyűlést, mert szerintök a katonai javaslatok ellen minden eszközzel küzdeni kell, míg a függetlensé-
giek nemzeti rekompenciáikért hajlandók megsza-
vazni a javaslatokat.

Budapest, márc. 9. (*Saját tudósítónk távirata.*) A katonai javaslatok ellen rendezett gyűlések tegnap permetező ta-
vaszi esőben, nagyobb zavar nélkül folytak le. — A tüntető körmenet már sok rendzavarásra, a csőcselék előnyomulá-
sára adott alkalmat.

A parlament előtt levő teret elfoglalták a szocialisták, a függetlensé-
giek így helyükről kiszorulván, a szomszédos igazságügyi palota előtt levő téren voltak kénytelenek ülésezni.

Budapest, márc. 9. (*Saját tudósítónk távirata.*) Mikor a tömeg a tegnapi gyűlésről szétoszlott, a rendőrségnek többször közbe kellett lépnie.

A tömeghez csatlakozott utcai sörredék ugyanis a tüntető menet alatt bezuzta a *Klotild*-palotában levő kávéház ablakait. A tőzsde és a *Lloyd*-kaszinó ablakait is bevették. Itt az ablakcserepek könnyebben megsebesítették *Katonovics* főrendiházi tagot.

A *Nemzeti Kaszinó* előtt viharosan a beugolták az erkélyen megjelent *Andrássy* grófokat. A *Váci-köruton* a *Gyapju* utca sarkán kövekkel megostromoltak egy *villemos kocsit*, ablakait betörték, a bennülők közül többeket megsebesítették. A *királyi dalszínház* előtt vad zsvajjal tüntettek, majd a nagy körutra — a *Budapesti Napló* elé vonultak, hol *Vészi Józsefet* abcugolták. A rendőrség végre szétverte a tüntetőket, *Hatvan* embert letartóztattak.

Bittó István meghalt.

Budapest, márc. 9. (*Saját tudósítónktól.*) *Bittó István*, Magyarország volt miniszterelnöke, főrendiházi tag tegnap 81 éves korában meghalt. Holttestének be-
szentelése kedden lesz az *Andrássy-utca* 70. sz. palotájában, ahonnan születési helyére, a pozsonymegyei *Sárosfára* szállítják és ott fogják eltemetni.

Országos birói kongresszus.

Budapest, márc. 9. (*Saját tudósítónktól.*) Az ország összes első folyamodásu bíróságainak birái rendkívül nagy számmal gyűltek össze tegnap az ország minden részéből, hogy fővárosi kartársakkal együtt tiltakozzanak a fizetésrendezési törvényjavaslatnak a birói karra vonatkozó sérelmes része ellen. A gyűlés elnökeiül *Horváth Ferenc* budapesti Megyery Géza nyiregyházi és dr. *Stipl Károly* kecskeméti törv. elnököt választották. Az előadó dr. *Doleschal Alréd* biró beszéde után elhatározták, hogy sérelmeiket emlékiratba foglalják s azt kérik, hogy a birói kar fizetését külön törvénnyel szabályozza a kormány. A nagy gyűlésen az ország összes törvényszékei részt vettek, az aradi, eperjesi, fumei és miskolci kivételével.

DEBRECZEN.

Ajánlja az újabb időben gazdagon és a legmodernebb anyagokkal dusan felszerelt

könyvnyomdáját,

mely különösen alkalmas minden olyan nyomtatványok előállítására, melyeknek az izléses külső belbecsét is emelni van hivatva.

Csapó-utca 9.

LÁSZLÓ JÓZSEF könyvnyomdája.

Telefon 275.

De éppen olyan csinnal és lehető olcsó árban készít mindennemű **egyszerű nyomtatványokat is** és ezeknek nemesak csinos, hibátlan, hanem gyors előállításáért is felelősséget vállal.

==== A papír gyári árban számítatik. ====

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesít.
Hirdetések a „SZABADSÁG” című politikai napilapban a legolcsóbban számítva közzétételnek.

Telefon 275.

az elnökség megalakulását sem engedték meg. A szocialisták vezérei, Bokányi és Izráel, föléptek a tribünre és beszélni akartak, de lehúzták őket a függetlenségek. Az utóbbiak, mikor látták, hogy a szocialisták által rendezett óriási zajban ugysem juthatnak szóhoz és a népgyűlést az Országháztéren meg nem tartatják, kiadták a jelszót, hogy vonuljanak el Erre a függetlenségek az Alkotmányutca felé, ahol Holló Lajos Zichy Jenő gróf és Barabás képviselők továbbá Hoffman egyetemi hallgató kösökből beszéltek a néphez.

Ezután megkezdődött a tüntető körmenet. A váci uton, Andrássy uton, Teréz és Erzsébet köruton, végül a keresési uton Kossuth Lajos utcán és dunaparton át ismét a Szabadságtérre vonultak a tüntetők, a kik körülbelül 20.000 főre szaporodtak időközben. Vagy ötszáz zászlóval és le a katonai javaslatokkal feliratu táblákkal vonultak az utcákon át a tüntetők. Utközben számos ablakot betörték.

A rendőrség a gyűlés fiaskójáért a függetlenségek rossz rendezését okolja, akik nem voltak képesek a rendet fenntartani.

A szocialisták azért akadályozták meg a gyűlést, mert szerintük a katonai javaslatok ellen minden eszközzel küzdeni kell, míg a függetlenségek nemzeti rekompenzációkért hajlandók megszárazni a javaslatokat.

Budapest, márc. 9. (Saját tudósítónk távirata.) A katonai javaslatok ellen rendezett gyűlések tegnap permetező tavaszi esőben, nagyobb zavar nélkül folytak le. — A tüntető körmenet már sok rendezavarásra, a csőcselék előnyomulására adott alkalmat.

A parlament előtt levő teret elfoglalták a szocialisták, a függetlenségek így helyükről kiszorulván, a szomszédos igazságügyi palota előtt levő téren voltak kénytelenek ülésezni.

Budapest, márc. 9. (Saját tudósítónk távirata.) Mikor a tömeg a tegnapi gyűlésről széteszolt, a rendőrségnek többször közbe kellett lépnie.

A tömeghez csatlakozott utcai seregdedék ugyanis a tüntető menet alatt bezúta a Klotild-palotában levő kávéház ablakait. A tőzsde és a Lloyd-kaszinó ablakait is bevették. Itt az ablakcserepek könnyebben megsebesítették Katonovics főrendiházi tagot.

A Nemzeti Kaszinó előtt viharosan beugolták az erkélyen megjelent Andrássy grófokat. A Váci-köruton a Gyapju utca sarkán kövekkel megostromoltak egy villemos kocsit, ablakait betörték, a bennülők közül többeket megsebesítettek. A királyi dalszínház előtt vad zívajjal tüntettek, majd a nagy körutra — a Budapesti Napló elé vonultak, hol Vészi Józsefet beugolták. A rendőrség végre szétverte a tüntetőket, Hatvan embert letartóztattak.

Bittó István meghalt.

Budapest, márc. 9. (Saját tudósítónktól.) Bittó István, Magyarország volt miniszterelnöke, főrendiházi tag tegnap 81 éves korában meghalt. Holttestének becszentelése kedden lesz az Andrássy-utca 70. sz. palotájában, ahonnan születési helyére, a pozsonymegyei Sárosfára szállítják és ott fogják eltemetni.

Országos birói kongresszus.

Budapest, márc. 9. (Saját tudósítónktól.) Az ország összes első folyamodásu bíróságainak birái rendkívül nagy számmal gyűltek össze tegnap az ország minden részéből, hogy fővárosi kartársakkal együtt tiltakozzanak a fizetésrendezési törvényjavaslatnak a birói karra vonatkozó sérelmes része ellen. A gyűlés elnökeiül Horváth Ferenc budapesti Megyery Géza nyiregyházi és dr. Stipl Károly kecskeméti törv. elnököt választották. Az előadó dr. Doleschal Alréd biró beszéde után elhatározták, hogy sérelmeiket emlékiratba foglalják s azt kérik, hogy a birói kar fizetését külön törvénnyel szabályozza a kormány. A nagy gyűlésen az ország összes törvényszékei részt vettek, az aradi, eperjesi, fumei és miskolci kivételével.

DEBRECZEN.

Ajánlja az újabb időben gazdagon és a legmodernebb anyagokkal dusan felszerelt

könyvnyomdáját,

mely különösen alkalmas minden olyan nyomtatványok előállítására, melyeknek az izléses külső belbecsét is emelni van hivatva.

Csapó-utca 9.

LÁSZLÓ JÓZSEF könyvnyomdája.

Telefon 275.

De éppen olyan csinnal és lehető olcsó árban készít mindennemű egyszerű nyomtatványokat is és ezeknek nemcsak csinos, hibátlan, hanem gyors előállításáért is felelősséget vállal.

==== A papir gyári árban számítatik. ====

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesít. Hirdetéseket a „SZABADSÁG” című politikai napilapban a legolcsóbban számítva közzétételnek.

Telefon 275.